

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 9 март 2023 г.
(OR. en)

7152/23

ENFOPOL 103
IXIM 42
COSI 42
COPEN 64
JAI 273

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	9 март 2023 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	6745/23
Относно:	Заклучения на Съвета относно плана за действие за европейското пространство в областта на криминалистиката 2.0 – <i>Заклучения на Съвета (9 март 2023 г.)</i>

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно плана за действие за европейското пространство в областта на криминалистиката 2.0, одобрени от Съвета (Правосъдие и вътрешни работи) на неговото 3936-о заседание, проведено на 9 март 2023 г.

**ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ОТНОСНО ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА
ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО В ОБЛАСТТА НА КРИМИНАЛИСТИКАТА 2.0**

РЕЗЮМЕ

Планът за действие за европейското пространство в областта на криминалистиката (EFSA) 2.0 има за цел да очертае бъдещето на сферата на криминалистиката до 2030 г. Планът е организиран в три стълба, всеки от които е насочен към конкретни области и набелязва подходящи действия. За всяко действие са определени отговорни заинтересовани страни. Страната, обозначена с получер шрифт, ще отговаря за координацията. Отговорността за координацията може да включва и контакти с други съответни субекти, които не са определени за отговорни участници.

Всички действия трябва да се изпълняват при пълно зачитане на основните права в съответствие с Договорите и Хартата на основните права на Европейския съюз от 7 декември 2000 г. и съответните принципи и законодателство за защита на данните.

СПИСЪК НА АКРОНИМИТЕ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ

CEPOL	Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането
ECTEG	Европейска група за образование и обучение в областта на киберпрестъпността
EJTN	Европейска мрежа за съдебно обучение
ENFSI	Европейска мрежа на криминалистичните институти
Europol	Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането
eu-LISA	Агенция на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие

А. ПОГЛЕД КЪМ БЪДЕЩЕТО

Цел: Гарантиране на непрекъснато развитие на ключови способности в областта на криминалистиката, за да се осигури и засили нейното настоящо и бъдещо значение в рамките на съдебната система.

Резултати: Криминалистика, която използва модерни технологии и методи и предоставя ефикасни и научно обосновани услуги. По този начин се гарантира, че криминалистиката продължава да бъде ценен ресурс за съдебната система, който спомага за улесняване на вземането на справедливи и точни решения.

Обосновка, Биометрика

**дейности и
отговорни
участници:**

Биометриката позволява идентифицирането и удостоверяването на самоличността на дадено лице въз основа на набор от разпознаваеми и проверими данни, които имат различна степен на различимост. Способността за извличане, използване и обмен на биометрични данни е един от крайъгълните камъни на криминалистиката. Гарантирането на настоящото и бъдещото използване на биометрични процедури, включително окончателна проверка на резултатите от човек, в криминалистиката е от съществено значение за възможността за подкрепа на правоприлагането като цяло.

Действие

Отговарящ(и)

1.	Проучване на възможностите на биометриката и на прилагането на мултимодална биометрика за използване в наказателни разследвания.	ENFSI, eu-LISA, Европол, държавите членки, академичните среди
2.	Разработване и прилагане на план за ангажираност на промишлеността и академичните среди в областта на биометриката.	ENFSI, Комисията, Европол

Изкуствен интелект

Изкуственият интелект (ИИ) е инструмент, който би могъл да се прилага към редица дейности в криминалистичните процеси с цел подобряване на тяхното качество, ефективност и достъпност. ИИ вече навлезе в множество приложения в областта на криминалистиката. Очаква се непрекъснатото развитие в тази област да окаже въздействие върху криминалистиката в обозримо бъдеще.

Действие	Отговарящ(и)
3. Разработване и прилагане на основани на ИИ инструменти, насочени към областта на криминалистиката.	ENFSI, академичните среди, Комисията, Европол, промишлеността, държавите членки
4. Разработване на стратегически план за валидиране и прилагане на ИИ в криминалистичната работа, като се вземат предвид законодателните промени на равнището на Съюза.	ENFSI, академичните среди, Комисията, Европол, държавите членки
5. Ангажиране на съдебната власт с приемането на ИИ като инструмент в нормативната уредба чрез законодателен преглед и съответно обучение.	EJTN, ENFSI, Комисията, CEPOL, ECTEG, държавите членки

Цифровизация

Цифровата трансформация има въздействие върху широка област, в която се прилагат нови технологии и автоматизирани процеси с цел подпомагане и подобряване на различни фази на криминалистичния процес – от местопрестъплението до съдебната зала. От съществено значение е криминалистиката да продължи да приема положително цифровата трансформация и да адаптира своите процедури и процеси.

Действие	Отговарящ(и)
6. Разработване на насоки за това как да се създадат процедури за въвеждане на цифровизация и използване на технологии в криминалистиката.	ENFSI , академичните среди, eu-LISA, държавите членки
7. Адаптиране на процесите и организацията на работата в рамките на криминалистиката с цел положително приемане на възможностите, предоставяни от цифровата трансформация, и адаптиране към тях.	ENFSI , eu-LISA, държавите членки

Нови инструменти и нововъзникващи технологии

Необходимо е непрекъснато да се проучват и оценяват нови инструменти и нововъзникващи технологии, включително нови видове биологични и химични начини за събиране на доказателства (направленията известни като „-омики“) и нанотехнологии, във връзка с тяхната приложимост в криминалистиката. Адаптирането на съществуващите и бъдещите технологии за използване в криминалистиката е от съществено значение, за да може криминалистиката да запази своето значение.

Действие	Отговарящ(и)
8. Наблюдение и ранно откриване на елементи с потенциално съществено значение в други научни области (включително нови видове биологични и химични начини за събиране на доказателства (направленията известни като „-омики“) и нанотехнологии) с оглед потенциално прилагане в криминалистиката. Създаване на план за ангажираност на промишлеността и академичните среди с нововъзникващи технологии, които имат потенциал за използване в криминалистиката.	ENFSI , академичните среди, Комисията, Европол, промишлеността, държавите членки
9. Адаптиране, валидиране и внедряване на нововъзникващи технологии за приложение в криминалистиката.	ENFSI , академичните среди, Европол, държавите членки

Б. ЗАСИЛВАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ КРИМИНАЛИСТИКАТА

Цел: Криминалистиката е неразделна част от съдебната система и резултатите от криминалистиката са от съществено значение за обезпечаване на правораздаването. За да се увеличи въздействието на резултатите от криминалистиката, е необходимо да се развива използването на научни доказателства по цялата верига на събиране и съхранение на доказателствен материал, да се улеснява сътрудничеството между заинтересованите страни и да се установява научно обоснована обективна истина.

Резултати: Увеличаване на използването и добавената стойност на криминалистичните доказателства в рамките на съдебната система. Засилване на сътрудничеството и обмяна на знания между агенциите и юрисдикциите в рамките на ЕС и извън него.

Обосновка, дейности и отговорни участници

Криминалистична експертиза и интерпретация

Развиване на криминалистичната експертиза и интерпретация с цел засилване на въздействието на криминалистичните резултати и демонстриране на тяхната надеждност.

Действие	Отговарящ(и)
1. Разширяване и развиване на използването на статистически данни и логика на вероятностите в криминалистиката, включително използване на инструменти за оценъчно докладване.	ENFSI, академичните среди, EJTN
2. Разработване на единен подход за докладване на равнище източник и дейност в криминалистичните дисциплини.	ENFSI, академичните среди, държавите членки

Обмен на криминалистични данни

Обмен на криминалистични данни между агенциите и юрисдикциите, за да се допринесе за качеството на данните и да се подпомогне хармонизирането на форматите в наборите от данни, включително инструменти за обмен на данни, с цел осигуряване на оперативната съвместимост на широкомащабните информационни системи на ЕС, включително набори от данни за разработване, валидиране и оценка на инструменти в областта на науката за криминалистичните данни.

Действие	Отговарящ(и)
3. Проучване на осъществимостта на въвеждането на система (или системи), включително стандартизирани формати за данни, за ефикасен и качествен обмен, подобен на този съгласно рамката от Прюм. Рамката следва да отчита необходимостта от данни за разработването и оценката на инструменти в областта на науката за криминалистичните данни.	Комисията, академичните среди, eu-LISA, ENFSI, Европол, промишлеността, държавите членки
4. Определяне на въздействието на Директивата относно правоприлагането в областта на защитата на данните и Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД) върху използването на различни данни, отнасящи се до физически лица.	Комисията
5. Разработване на обща рамка (лексикон) за съобщаване на научни доказателства.	Комисията, академичните среди, ENFSI

Мултидисциплинарни подходи

Проучване на мултидисциплинарни подходи, даващи възможност криминалистичните резултати да бъдат от полза за разследвания и операции, основани на разузнаването, свързани с организираната престъпност и тероризма, в съответствие с посоченото в Доклада за оценка на заплахата от тежката и организираната престъпност (SOCTA - Serious and Organised Crime Threat Assessment).

Действие	Отговарящ(и)
6. Преглед на технологичните решения и нуждите на крайните потребители за оптимизиране на използването на криминалистични доказателства посредством разузнавателни и мултидисциплинарни подходи.	ENFSI, академичните среди, Комисията, Европол, държавите членки
7. Установяване на индивидуалната и комбинираната доказателствена стойност на видовете криминалистични доказателства и определяне на начините за оперативно прилагане на видовете доказателства, събрани чрез разузнаване и мултидисциплинарни подходи.	ENFSI, академичните среди, Комисията, Европол, държавите членки

В. ДЕМОНСТРИРАНЕ НА НАДЕЖДНОСТТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ КРИМИНАЛИСТИКАТА

Цел:	Подобряване на разбирането на механизмите в областта на криминалистиката и осигуряване на правилно управление на потенциалните последици в рамките на съдебната система. Създаване на възможности за обучение и образование в областта на криминалистиката.	
Резултати:	Осигуряване на специалистите в областта на криминалистиката на уменията и знанията, от които се нуждаят, за да допринасят ефективно за съдебната система. Подобряване на процесите и процедурите за осигуряване на подходящо управление на риска и стандарти за качество.	
Обосновка, дейности и отговорни участници:	Основни принципи в криминалистиката Основни принципи в криминалистиката, включително широк спектър от възможни области за проучване и развитие при зачитане на настоящите методи.	
	Действие	Отговарящ(и)
	1. Насърчаване на изследванията на набора от основни принципи и емпирични доказателства за използване на криминалистиката в правосъдната система.	ENFSI , академичните среди, EJTН
	2. Разработване на проучвания за разбиране и определяне на разпространението в среда, пренасянето и времето на запазване на видовете криминалистични доказателства.	ENFSI , академичните среди, Комисията, държавите членки
	3. Разработване на технологии за оптимизиране на събирането на криминалистични доказателства.	ENFSI , академичните среди, Комисията, промишлеността, държавите членки

Човешкия фактор в криминалистиката

Разбиране на начина, по който човешкото взаимодействие влияе върху решенията на всички нива в процеса на криминалистично разследване – от местопрестъплението до съдебната зала.

Действие	Отговарящ(и)
4. Провеждане на изследване на въздействието на предубежденията и управлението на контекста върху вземането на решения в областта на криминалистиката, от анализа на местопрестъплението до съдебните производства.	ENFSI , академичните среди, CEPOL , EJTN
5. Разпространяване на резултатите от това изследване, за да се подобри разбирането на тези фактори и да се споделят наличните решения за прекъсване и смекчаване на предубежденията.	ENFSI , CEPOL , EJTN

Осигуряване на качество и компетентност

Непрекъснатото развитие на качеството и компетентността е от съществено значение за въвеждането на нови технологии и за поддържането на доверието в криминалистиката.

Действие	Отговарящ(и)
6. Разработване на програми за обучение на специалисти в областта на криминалистиката и набелязване на възможности за разработване и хостинг на платформи.	CEPOL , ECTEG , ENFSI , EJTN
7. Създаване на възможности за обучение и разпространение на материали за обучение на крайните потребители на криминалистични доказателства относно начина на тълкуване на резултатите от криминалистиката и разбирането на силата на доказателствата	EJTN , ENFSI , CEPOL , държавите членки
8. Засилване на осигуряването на качеството на съществуващите и бъдещите неакредитирани услуги във връзка с криминалистичните анализи, за да се гарантира тяхната валидност.	ENFSI , държавите членки